Nordiska rådets rekommendationer 2024

Rekommendation 1/2024: Förenkling av det nordiska skatteavtalet (A 1975/UVU)

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

att inleda en översyn och revidering av det nordiska skatteavtalet med utgångspunkt från lösningsförslagen i rapporten *Arbejde på tværs i Norden - Forslag til forenkling af de nordiske skatteregler med fokus på øget mobilitet*.

Rekommendation 2/2024: De nordiska gränskommittéerna (A 1974/UVU)

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att gränskommittéernas förslag ”Framtidens Gränskommittéer 2.0” ska ligga till grund för Nordiska ministerrådets regionalsektors utformning av samarbetsprogram för perioden 2025–2030.

att redogöra för de skäl som Nordiska ministerrådet anser föreligga för att gränskommittéerna ska konkurrensutsättas.

Rekommendation 3/2024: Nordisk sprogpolitik (B 346/UKK)

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att fortsätta arbetet med implementeringen av ministerrådsförslag om Deklaration om Nordisk språkpolitik.

Rekommendation 4/2024: En nordisk insats för att hjälpa studenter i instabila länder (A 1954/UKK)

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att ta fram en rapport och beskrivning av det norska Students at risk-programmet som kan användas som en modell för införande av liknande program i de nordiska länderna.

att i kontakt med samnordiska forskningsinstitutioner kartlägga möjligheten för dessa att bidra till att erbjuda exempelvis forskarstudenter en trygg forskningsmiljö.

att återkomma till Nordiska rådet med en redovisning av eventuella liknande initiativ i de nordiska länderna.

att omvärdera synen på projekt som rör studenter i fara och tillvarata möjligheterna att använda denna modell för att gemensamt stärka det nordiska varumärket i freds- och demokratifrågor.

Rekommendation 5/2024: En utlånsordning for kulturskatter mellom nordiske institusjoner (A 1949/UKK)

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att jobbe sammen for å få på plass en enklere praksis for langtidslån og utveksling av kulturarvdokumenter og gjenstander i Norden.

Rekommendation 6/2024: Hållbar turism (A 1971/UHN)

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att utveckla ett gemensamt nordiskt ramverk för att inom turismnäringen mäta enskilda ekonomiska sektorers miljömässiga påverkan, speciellt i Arktis och områden med särskilt sårbar natur.

att kartlägga miljö- och klimatkonsekvenser skapade av turism i Norden med hjälp av ramverket.

att göra en handlingsplan för att minska turismens miljö- och klimatkonsekvenser i Norden.

Rekommendation 7/2024: En nordisk Östersjöstrategi (A 1924/UHN)

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att med utgångspunkt från Baltic Sea Action Plan (BSAP), att udarbejde en plan der kan verka för ett högre uppfyllande av BSAP:s mål i de nordiska länderna.

Rekommendation 8/2024: Ett fördjupat samarbete mellan Norden och Baltikum (A 1965/PRE)

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

att ytterligare fördjupa sitt samarbete och sina utbyten med Baltiska regeringar i syfte att stärka och främja våra respektive regioners ekonomier, samt bevara frihet och rätt till självbestämmande.

Rekommendation 9/2024: Att göra Norden självförsörjande och oberoende av auktoritära regimer (A 1952/PRE)

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att verkställa en strategi för att förstärka självförsörjning i Norden inom energiproduktion, reservdelar till elnätet, livsmedelsproduktion och beredskap.

Rekommendation 10/2024: Nordisk stemme i nasjonale transportplaner (A 1963/UVU)

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

at arbeide tettere og mer systematisk med å påvirke de nasjonale transportplanene.

at utarbeide en liste over prioriterte infrastrukturelle grensehinder som hindrer nordisk integrasjon. Listen skal speile interessene til innbyggere i alle de nordiske landene og ulike sektorer. Listen skal revideres hvert annet år.

Rekommendation 11/2024: Nordisk stemme i nasjonale transportplaner (A 1963/UVU)

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer

at konsultera de andra nordiske länderna för att samplanera nationella infrastrukturprojekt och infrastruktursatsningar på tvärs i Norden.

Rekommendation 12/2024: Felles nordisk byggteknisk forskrift og krav for å redusere kostnader og bidra til økt konkurranse (A 1966/UVU)

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

att jobbe fram en felles nordisk byggteknisk forskrift og krav for å redusere kostnader og bidra til økt konkurranse.

Rekommendation 13/2024: Felles nordisk byggteknisk forskrift og krav for å redusere kostnader og bidra til økt konkurranse (A 1966/UVU)

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer

at sette igang arbeidet med å kartlegge de nordiske landenes regelverk og forskrifter og identifisere forskjeller, samt minimere disse. Dette for å skape best mulig samarbeid og samhandling mellom fagdisiplinene i Norden, noe som kan gi større fleksibilitet på arbeidsmarkedet, og mulighet til å få fart på boligbyggingen.

Rekommendation 14/2024: Påskynda arbetet med att riva gränshinder genom stärkt mandat för Gränshinderrådet (A 1970/UVU)

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

at intensifiera arbetet med att riva gränshinder och förebygga uppkomsten av nya gränshinder samt att prioritera gränshinderarbetet.

at stärka Gränshinderrådets mandat genom bland annat ett höjt kvantitativt mål avseende hur många gränshinder som ska undanröjas per år.

Rekommendation 15/2024: Samarbejdsprogrammer 2025–2030 (B 347/PRE)

Nordiska rådet rekommenderar Nordiska ministerrådet

att Nordiska ministerrådet implementerar ministerrådsförslaget om samarbets-programmen 2025–2030.

att Nordiska ministerrådet följer upp dom inspel som kommit från presidiet och utskotten.

att Nordiska ministerrådet fortsätter det konstruktiva samarbete vad gäller både samarbetsprogrammen och budgetarbetet också framgent.

Rekommendation 16/2024: Nordisk Ministerråds budget 2025 NMR (B 348/PRE)

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

att godkänna ministerrådsförslaget om Nordiska ministerrådets budget 2025

att MR-SAM godkänner och följer upp på följande budgetavtal:

Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd er desuden enige om, at der i den videre dialog om arbejdsplanerne skal lægges særlig vægt på følgende indsatsområder i perioden 2025-2027:

1. Integration og mobilitet: Arbejdet for integration og mobilitet mellem de nordiske lande styrkes gennem øgede ressourcer til arbejdet med grænsehindringer, information samt en række mobilitetsfremmende initiativer.

2. Støtte til civilsamfundsorganisationer: Fra 2025 øges den økonomiske støtte yderligere gennem en nyoprettet pulje, hvorfra veletablerede organisationer med nordisk samarbejde som hovedformål vil kunne søge driftsstøtte for tre år ad gangen. Der vil også være mulighed for årligt at søge finansiering til projekter med nordisk formål.

3. Børn og unge: Fra 2025 vil de styrkede indsatser især rette sig mod unges demokratiske deltagelse samt arbejdet med at forebygge mistrivsel og psykisk sygdom.

4. Kultur- og uddannelsessamarbejde: Nordisk kultur- og uddannelsessamarbejde styrkes med fokus på udvikling af demokratiske nordiske samfund.

5. Øget resiliens i de nordiske lande: Øget tværfagligt samarbejde om samfundssikkerhed, inklusive civil kriseberedskab og resiliens.

Rekommendation 17/2024: Jämställhet i klimatpolitik (A 1958/UVN)

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

att analysera och utvärdera policys och klimatinsatser utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

att könsuppdela statistik om konsumtionsmönster, vanor och hur olika politiska beslut påverkar.

att ta med jämställdhetsperspektivet vid framtagandet av nya förslag på klimatområdet.

att ta hänsyn till mäns, kvinnors, pojkars och flickors olika förutsättningar vid klimatanpassningar.

att säkra kvinnors inflytande i alla delar av klimatomställningen, från internationella förhandlingar till nationell politik.

Rekommendation 18/2024: Nordiskt samarbete mot rasism och annan extremism (A 1964/UVN)

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer

att söka nya verktyg för att motarbeta rasism och annan extremism, och

att ta fram en plan/planer för hur regeringarna följer upp rekommendationerna i rapporten om högerextremismens utveckling i Norden från 1918 till idag, samt återraporterar om detta till NR inom de närmaste 12 månaderna.

Rekommendation 19/2024: Nordiskt samarbete mot rasism och annan extremism (A 1964/UVN)

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

att ordna en konferens tillsammans med de självständiga diskriminerings-ombudsinstitutionerna i Norden.

Rekommendation 20/2024: Nordisk forsvars- og sikkerhedspolitik (A 1990/PRE)

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer

at oppnevne en nordisk forsvars- og sikkerhetskommisjon der også parlamentarikere fra alle de nordiske landene inngår.

Rekommendation 21/2024: Opdatering af Helsingforsaftalen (A 1989/PRE)

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer

at udnævne en nordisk kommission, som skal udarbejde konkrete ændringsforslag til en opdateret version af Helsingforsaftalen.

at kommissionens forslag bl.a. indeholder:

Nye artikler om nordisk samarbejde indenfor:
- forsvars- og sikkerhedspolitik
- civil sikkerhed, beredskab og samfundssikkerhed
- klima
- børn og unges rettigheder og inkludering i det nordiske samarbejde generelt herunder Ungdommens Nordiske Råds rolle
- grænsehindringers fjernelse og forebyggelse

Opdaterede artikler om nordisk samarbejde, så de passer bedre til det samarbejde og de ambitioner som de nordiske lande har i dag, indenfor:
- det sociale område, herunder omtaler den nordiske velfærdsmodel konkret, samt løfter ind inkludering af børn og unge som eget tema:
- uddannelse, forskning, kultur og sprog
- miljø, herunder til også at omfatte biodiversitet og natur
- samfærdsel, herunder til også at omfatte digital infrastruktur
- parter i Helsingforsaftalen, herunder:

at deltagelsen i det nordiske samarbejde er baseret på ligeværdighed mellem landene, og at deltagelsen hos Grønland, Færøerne og Åland i det nordiske samarbejde reflekterer udviklingen i de selvstyrende lande og giver fleksibilitet til at rumme uligheder og fremtidig udvikling, eller

at de nordiske landes regeringer undersøger, hvordan Helsingforsaftalen kan ændres for at muliggøre en styrket deltagelse i det nordiske samarbejde for Grønland, Færøerne og Åland, med hensyn til de juridiske rammer som regulerer forholdet mellem henholdsvis Danmark, Færøerne og Grønland samt Finland og Åland.

at det nordiske samarbejde for at fremme nordiske værdier og synspunkter i EU og EØS fremgår i Helsingforsaftalen, og at der er mere forpligtende formuleringer om nordisk samarbejde ved udformning og implementering af nye regler.

at der foretages en generel sproglig opdatering af aftaleteksten og inkludering af grundlæggende nordiske værdier som demokrati, menneskerettigheder og ligestilling.

at det er en målsætning at kommissionens forslag til opdateret Helsingforsaftale er klart i løbet af 2025, og kan sættes i kraft i løbet af 2026 (30 år efter at den seneste opdatering trådte i kraft).

at Nordisk Råd er repræsenteret i kommissionen og at kommissionens arbejde udføres i samråd med Nordisk Råd.

Rekommendation 22/2024: Klimatförändringens hot i Arktis och behovet av samarbete för hållbarhet (A 1991/UHN)

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

at innenfor IMO og relevante internasjonale organisasjoner arbeider for sterkere miljørestriktioner och regler för havsförorening samt ett ramprogram för övervakning för att skydda de arktiska havsområdena mot förorening.

at uppmuntra fiske- och maritim industri att delta i havsforskning för hållbar utveckling och tillhandahålla utrustning och faciliteter för forskning.

at unga människors, lokalsamhällens och ursprungsbefolkningens röster bör beaktas vid stora beslut, och genomföra en konsekvensanalys i förväg för att bedöma deras påverkan på liv, välfärd och miljö.

Rekommendation 23/2024: Moratorium för gruvbrytning på djuphavsbotten (A 1978/UHN)

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer

at införa ett moratorium mot djuphavsgruvdrift på internationella vatten så länge de miljömässiga, sociala och ekonomiska konsekvenserna inte är klart utredda.

Rekommendation 24/2024: Transparens kring fossila resurser (A 1977/UHN)

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

at främja insatser för att öka kunskapen om tillgången till och utvinningen av fossila bränslen på internationella arenor.

Rekommendation 25/2024: Transparens kring fossila resurser (A 1977/UHN)

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer

at samarbeta med internationella initiativ för att öka transparensen kring de nordiska fossila resurserna och deras utvinning.

Rekommendation 26/2024: Nordisk samarbejde om at sikre havvind i Østersøen (A 1976/UHN)

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

at kortlægge optimale placeringer for havvindprojekter uden hensyntagen til nationale grænser.

at skabe redundante kabelforbindelser til havvindprojekter.

at sikre overvågning mod sabotage af kabelforbindelser til havvindprojekter.

at invitere de baltiske lande til at udforme en fælles helhedsplan for energiproduktion og transport i Østersøen.

Rekommendation 27/2024: Eksport av spildevand i Norden (A 1972/UHN)

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

at etablere mekanismer til at overvåge behandlingen af farlige afforsendelser, herunder spildevand, af de modtagende lande for at sikre, at affaldet håndteres miljømæssigt forsvarligt.

at udforske mulighederne for fælles nordiske initiativer eller programmer til at forbedre overvågning og kontrol af eksporten af farligt affald og spildevand.

at afsætte ressourcer til forskning og udvikling med det formål at udforske innovative teknologier og bæredygtige metoder til behandling og håndtering af farligt affald og kemikalieholdigt spildevand med minimal miljøpåvirkning.

Rekommendation 28/2024: Eksport av spildevand i Norden (A 1972/UHN)

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer

at overveje muligheden for at indføre strengere nationale regler for eksport af farligt affald ud over kravene i Baselkonventionen for at forbedre beskyttelsen af miljøet og folkesundheden.

at fremme og koordinere bedste praksis vedrørende eksport af farligt affald og spildevand og arbejde sammen om at forbedre miljøbeskyttelsen på tværs af grænserne.

at prioritere beskyttelsen af marine økosystemer ved at forbedre reguleringer og tilsyn med faciliteter, der modtager farligt affald og kemikalieholdigt spildevand, såsom den danske industriaffaldsvirksomhed, RGS Nordic.

Rekommendation 29/2024: Etablering af felles pronsipper for nordiske produsentansvar for tekstiler (A 1969/UHN)

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

at etablere felles prinsipper for nordiske produsentansvar for tekstiler, som er ventet at på sikt vil bli obligatorisk gjennom EUs reviderte rammedirektiv for avfall for:

- å sikre at forurenser betaler.
- å sikre at produsentansvarene følger avfallshierarkiet og har volumreduksjon som øverste mål.
- å sikre rettferdig konkurranse for den nordiske tekstilproduksjonen gjennom å sikre at privat import av klær gjennom netthandel også innlemmes i produsentansvaret.
- Nordiske produsentansvar bør kreve mer åpenhet om rapportering samt legge opp til et felles digitalt register for Norden. Det bidrar til å unngå gratis-passasjerer gjennom netthandel.
- å bidra til opprydding av allerede eksportert avfall i land i det globale sør gjennom nye finansieringsmekanismer.
- å sikre at de nordiske landenes små markeder i fellesskap kan spille en større rolle i å endre tekstilbransjen i en mer bærekraftig retning.
- å beregne vederlag i produsentansvarsordninger for tekstil på stykk heller enn vekt, for å sikre bedre vilkår for tyngre men bærekraftige tekstilkvaliteter som ull og lær produsert i Norden, og dårligere vilkår for lette plastbaserte fibre som nylon, polyester og akryl.
- å samvirke med relevante finansielle støtteordninger i EU-systemet for å stimulere til innovasjon av tekniske og digital e hjelpemidler for å under støtte ovenstående punkter.

Rekommendation 30/2024: Grøn skattereform og klimapolitik for fremtide (A 1962/UHN)

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

at implementere en generel drivhusgas-udlednings beskatning som er højere end det nuværende niveau og anvende de ekstra midler på investeringer i den grønne teknologiske innovation, grønne alternativer og grønne checks til dem der udleder mindre drivhusgasser.

Rekommendation 31/2024: Grøn skattereform og klimapolitik for fremtide (A 1962/UHN)

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer

at styrke "udlederen betaler" princippet i den nationale miljølovgivning.

Rekommendation 32/2024: Understøttelse af smålandsbrug (A 1960/UHN)

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

at arbejde aktivt for at understøtte udviklingen for smålandbrug.

at udarbejde et inspirationskatalog over tiltag, der kan understøtte udviklingen af smålandbrug.

Rekommendation 33/2024: Fremme af solceller ved større parkeringsfaciliteter (A 1959/UHN)

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

at analysere gevinsten ved at kræve solceller ved større parkeringsfaciliteter.

Rekommendation 34/2024: Nordisk samarbejde om biodiversitet og naturbeskyttelse (A 1950/UHN)

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

at koordinere og skalere de nordiske indsatser for naturbeskyttelse, naturgenopretning og etablering af sammenhængende korridorer, så indsatsen bedre understøtter migrerende arters vilkår og klimaforandringernes konsekvenser for migrerende arter.

at etablere et monitoreringsprogram der monitorerer menneskets og klimaforandringernes påvirkning på migrerende arter.

Rekommendation 35/2024: Nordisk opfølgning på global aftale om biodiversitet (A 1992/UHN)

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

at agennemføre en analyse og vurdering af hvilke biodiversitetsmål Norden kan samarbejde omkring, herunder vurdering af arter, habitater og økosystemer af nordisk betydning.

at afholde en biodiversitetskonference og med afsæt i ovenstående med henblik på at drøfte hvordan Norden kan følge på de globale biodiversitetsmål (The Global Biodiversity Framework).

at udarbejde en nordisk plan med mål og indsatser for hvordan Norden bedst bidrager til implementering af de globale biodiversitetsmål.

Rekommendation 36/2024: Pisa-undersökning (A 1986/UKK)

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd

at etablera ett nordiskt nätverk inom utbildningsområdet för att leverera kunskapsstöd till utbildningsministrarna i de nordiska länderna om åtgärder för att förbättra nordiska elevers studieresultat. Särskild vikt bör läggas vid att förbättra elevernas läs- och ordförståelse.

Rekommendation 37/2024: Stärka och förenkla transportmöjligheterna i Norden (A 1955/UVU)

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer

att utöka det befintliga kollektivtransportnätet i Norden samt stärka utbredningen av transporter dygnet runt till exempel genom nattåg.

att bygga ut och koppla samman de nordiska ländernas infrastrukturer för kollektivtrafik.

att skapa ett gemensamt biljettsystem så att medborgarna kan köpa biljett från sina nationella biljettsystem– och därmed inte behöva söka hos olika nationella leverantörer.

att inrätta ett gemensamt regelverk som gör det lättare för alla i Norden att betala med sin lokala reseapp när de reser i Norden.

att verka för att infrastrukturen blir bättre och mer likartad, till exempel genom att införa gemensamma standarder.

att införa ett nordiskt interrailpass, så att vi kan knyta ihop Norden ännu bättre.

Rekommendation 38/2024: Infrasturktur for krisetider (A 1988/UVU)

Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer

at be om en redegjørelse for de infrastrukturtiltak som finnes, og som er viktige mellom de nordiske landene.

at redegjøre for om en, etter Sverige og Finlands inntreden i NATO, vil styrke samarbeidet av utviklingen av felles nordisk sivil infrastruktur for mulige krisesituasjoner.

at redegjøre for hvordan samarbeidet vil styrkes og gjøres mer systematisk både på myndighets- og politisk nivå.